

Dresnikove igre

Končno poročilo o izvedbi projekta

Izvajalec

Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, ustanova

Resljeva 20, 1000 Ljubljana

01 439 71 00

info@umanotera.org

www.umanotera.org

Kontaktna oseba: Gaja Breclj

Številka pogodbe o sofinanciranju: C7560-15-408022

Številka C PIS: 354-35/2015-3

Ljubljana, 3. julij 2015

Povzetek poročila

Kot zrcalo trenutnega odnosa družbe do okolja se kaže pojav invazivnih rastlin, torej rastlin brez naravnega sovražnika. S težnjo po učinkovitih, poceni in neekoloških načinih delovanja človek rastline nenadzirano širi po urbanih in ruralnih soseskah. Posledično se ruši ravnovesje in raznolikost ekosistemov. Na kakšen način bi lahko na lokalnem nivoju opozorili in spodbudili ljudi, da bi aktivno prisluhnili spremembam v okolici in na podlagi njih oblikovali nove etične načine delovanja?

Dresnikove igre so bile trikratni okoljevarstveni dogodek, namenjen izobraževanju o strategijah odstranjevanja ter odlaganja japonskega dresnika, možnih uporabah rastline v vsakdanjem življenju ter ustvarjanju novih povezav med prebivalci lokalne skupnosti in ostalo zainteresirano publiko. S projektom smo želeli ljudi opozoriti na problematiko invazivnih rastlin, natančneje japonskega dresnika, jim predstaviti načine odstranjevanja in predstaviti možne načine uporabe te užitne rastline. Spoznali smo izdelavo dresnikovih jedi, barvila, papirja in biodinamičnega pripravka za zatiranje dresnika. Skozi igre smo udeležence spodbujali k učenju timskega dela in sodelovanja pri skupnem reševanju problemov ter rekreaciji na prostem.

Ob koncu iger smo s sodelujočimi izpeljali skupno debato o problematiki in možnih načinih njenega reševanja, spraševali smo se, kako lahko kot posameznik oz. lokalna skupnost prispevamo k reševanju razrasta invazivnih rastlin.

Kazalo

Sodelavci.....	4
Zunanji sodelujoči na projektu	4
O namenu projekta	5
Priprave na izvedbo projekta	5
Izvedba projekta	5
Finančno poročilo	8
Povezave na medijske prispevke o projektu	10
Priloge.....	10

Sodelavci

Gaja Breclj, Umanotera

Zunanji sodelujoči na projektu

Nuša Jelenec, društvo Re-generacija

Leonora Jakovljevič, društvo Re-generacija

Ana Bekš, Servis 8

Anže Rogelj, strokovni sodelavec, biolog

Prostovoljci in udeleženci dogodkov

Gaja Mežnarič Osole, društvo Re-generacija

Katarina Dekleva, društvo Re-generacija

1. Dresnikove igre 10.5.2015	2. Dresnikove igre 24.5.2015	3. Dresnikove igre 6.6.2015
Renato Korenčan	Tanja Breznikar	Tanja Breznikar
Vesna Oman	Nika Breznikar	Nika Breznikar
Nika Breznikar	Tina Pernuš	Neli Grafenauer
Tanja Breznikar	Emina Tolo	Joži Okorn
Joško Lindič	Sonja Grlica	Sonja Grlica
Klemen Vičič	Renato Korenčan	Vladimir Kovač
Izidor Ostan Ožbolt	Barbara B. Skaberne	Gašper Pintat
Magda Burger	Igor Vagaja	Lili Palčič
Tadej Burger	Neli Grafenauer	Aleksandar Čirovič
Blaž Beuermann	Nataša Bučar Draksler	Brina Golob
Sara Strajnar	Dragica Škreblini	Klara Bašelj
Neli Grafenauer	Joži Okorn	Jan Merela
Joži Okorn	Tadej Turnšek	Matic Grabnar
Tadej Turnšek	Klemen Vičič	Mirko Levstek
Marija Kolšek	Zrinka Kraljevič	Tomo Šafarič
Jaka Potrpin		Vera Šafarič
Žiga Magjar		Manica Borenovič
Simona Janež		Pavla Bizjak
Anita Gregorc		Anica Čandek
		Bajo Sjekloča
		Viktorija Velkavrh

O namenu projekta

Z organizacijo in izvedbo projekta Dresnikove igre smo želeli javnost opozoriti na problematiko invazivnih rastlin in prikazati nov pristop k njenem reševanju. Pristop, kjer smo prijazni do narave, kjer upoštevamo lokalne posebnosti (naravne in družbene) in kjer nekaj negativnega spremenimo v priložnost. Skozi kreativne principe smo se lotili problematike in rastline nismo samo odstranjevali, ampak smo jo koristno uporabili sebi v prid. Namen projekta je bil tudi prikazati dobre prakse na tem področju, povezovati ljudi in jih spodbujati k akciji in samoorganizaciji ter skupaj z udeleženci poiskati ideje za nove pobude.

Priprave na izvedbo projekta

Po prejemu sklepa o sofinanciranju projekta smo določili podrobnosti koncepta projekta ter njegove vsebine. Sledilo je vabljenje zunanjih partnerjev k sodelovanju v projektu in urejanje vseh sredstev, potrebnih za njegovo izvedbo. Po prejetih potrditvah zunanjih sodelavcev o sodelovanju smo skupaj z njimi pričeli usklajevati vsebine dogodkov in oblikovati ključna sporočila in poudarke. Oblikovali smo natančen program iger, razdelili vloge ter priskrbeli vso potrebno infrastrukturo za izvedbo dogodka. Oblikovali smo komunikacijski material, vzpostavili spletno stran in Facebook stran. Pripravili smo plakate in letake ter jih raznosili na vsa relevantna javna mesta v okolici Fužin. Preko osebnih kontaktov, elektronskega vabila in socialnih medijev smo na dogodek vabili posameznike in lokalno skupnost. Na 2. Dresnikove igre smo povabili tudi medije.

Izvedba projekta

Projekt smo izvedli v treh ponovitvah - v začetku maja (10.5.2015), koncu maja (24.5.2015) in začetku junija (6.6.2015). Vsak dogodek je trajal 5 ur. Prvega dogodka se je udeležilo 19 ljudi, drugega dogodka tudi 15 in tretjega 21 prostovoljcev. Vsak udeleženec je prejel informativno brošuro Dresnikov zvezek z navodili za odstranjevanje (opozorili in priporočili) in recepti za dresnikov napitek, papir, barvilo in biodinamični pripravek, po opravljenem delu pa tudi Dresnikovo priznanje.

Odstranjevanje dresnika so udeleženci spoznali skozi dresnikove igre. Igrifikacija teme je služila kot motivacijski element za sodelovanje vseh starostnih skupin in spodbujala aktivno povezovanje med udeleženci ter podajala vsebine na zabaven in privlačen način.

Dresnikove igre so potekale na območju Fužin, ob PST. Izbrana lokacija zamejuje površino več kot 6m², kar šteje približno 6 dresnikovih rastišč. Dresnik se je na površino zanesel kot posledica nenadzorovanega nasipa odpadne zemlje. Njegov nadaljnji razrast ogroža stanovanjske prebivalce bližnje okolice.

Tekom vseh dogodkov je potekalo tudi informiranje in osveščanje mimoidočih. Naključni obiskovalci so imeli možnosti preizkusiti dresnikove jedi in se priključiti dogajanju. Delili smo tudi letake za naslednje dogodke.

Dogodke so sestavljali 4 sklopi:

- Uvodno informativno predavanje, predstavitev problematike in poteka dogodka
- Mehansko odstranjevanje japonskega dresnika: trganje/sekanje, izkopavanje, zastiranje
- Okuševalnica dresnikovih jedi
- Ustvarjalne delavnice: ena izmed kreativnih delavnic (izdelava papirja, laboratorij receptov, izdelava barvila iz korenin), uporaba agro-homeopatskega pripravka (eksperiment).
- Zaključna debata, voden pogovor o naslednjih korakih (zgolj na zadnji ponovitvi delavnice)

1. Dresnikove igre 10.5.2015

Zbrali smo se pred Muzejem za arhitekturo in oblikovanje in skupaj odšli do lokacije dogodka, PST med Trpinčevo ulico in Litijsko cesto. Na lokaciji smo predčasno že postavili vso potrebno infrastrukturo (mize, stole in blazine, kuhalnike, orodje, vreče, zastirko). Sledilo je uvodno predavanje, ki ga je izvedel biolog Anže Rogelj, kjer so udeleženci spoznali rastlino, načine odstranjevanja in njene možne uporabe. Nadaljevali smo z delitvijo v interdisciplinarne, heterogene skupine in medsebojno spoznavanje udeležencev. Vsaka skupina je dobila dodeljeno svoje rastišče, kjer smo odstranjevali nadzemne dele rastline in izkopavali korenike. Vsako rastlino smo sortirali na njene uporabne dele: vršičke, steblo in liste ter korenike. Očiščenje površine smo prekrili z zastirko (pribl. 110 m²) in jih opremili z informativnimi nalepkami.

Hkrati je potekala priprava biodinamičnega pripravka, eksperiment alternativne možnosti zatiranja dresnika brez uporabe fitofarmaceutvskih sredstev. Vse dele rastline smo čimbolj zdrobili, dali v sode, zalili z vodo in postavili na sonce za 1 mesec.

Po koncu fizičnih aktivnosti smo iz vršičkov rastline skuhalih dresnikov napitek, dresnikov namaz s skuto in omleto z japonskim dresnikom.

Pokušanju jedi je sledila delavnica, kjer so udeleženci uporabili pridobljeno znanje in razvijali kreativno mišljenje skozi ustvarjanje novih receptov in možne uporabe japonskega dresnika. Za konec smo povprašali udeležence o vtisih na delavnici.

2. Dresnikove igre 24.5.2015

Pred dogodkom smo raziskovali izdelavo dresnikovega papirja in ta nas je pripeljala do Mojstrske delavnice Vevče (ročna izdelava papirja), kjer so nam predhodno zmleli prekuhan dresnik v pulpo. Na dan dogodka smo se zbrali pred Muzejem za arhitekturo in oblikovanje in potem skupaj odšli do lokacije dogodka. Na lokaciji smo predčasno že postavili potrebno infrastrukturo (mize, stole in blazine, kuhalnike, orodje, vreče, zastirko, pulpo in sita za izdelavo papirja...). Sledilo je uvodno predavanje, ki ga je izvedel biolog Anže Rogelj, kjer so udeleženci spoznali rastlino, načine odstranjevanja in njene možne uporabe. Nadaljevali smo z delitvijo v skupine in medsebojnim spoznavanjem udeležencev. Skupine smo porazdelili po rastiščih zastrtih z zastirko, kjer smo odstranjevali mlade poganjke in izkopavali korenike. Vsako rastlino smo sortirali na njene uporabne dele: mlade poganjke in korenike. Očiščenje površine smo prekrili z zastirko.

Po koncu fizičnih aktivnosti smo iz vršičkov rastline skuhalih dresnikov napitek, dresnikov kruh in omleto z japonskim dresnikom.

Pokušanju jedi je sledila delavnica izdelave papirja iz japonskega dresnika. Iz predhodno zmlatih rastlin smo s pomočjo sita izdelali papir. Vsak udeleženec in tudi nekateri mimoidoči so imeli priložnost preizkusiti postopek in izdelati dresnikov papir.

Sledila je debata, kaj lahko vsak posameznik takoj naredi za reševanje problematike in iskanje možnih uporab za dresnikov papir. Za konec smo še delili vtise o dogodku.

Na dogodek je prišla snemalna ekipa RTVSLO, ki je posnela prispevek za Poročila ob 22h in novinarka iz časopisa Dnevnik, ki je napisala članek za časopis.

3. Dresnikove igre 6.6.2015

Pred začetkom dogodka smo pripravili biodinamični pripravek, ga precedili in nalili v škropilke. Prav tako smo očistili korenike japonskega dresnika.

Po zboru in uvodnem predavanju, ki ga je izvedel biolog Anže Rogelj, kjer so udeleženci spoznali rastlino, načine odstranjevanja in njene možne uporabe, smo se razdelili v skupine in začeli z medsebojnim spoznavanjem. Skupine smo razporedili po rastiščih in začeli z mehanskim odstranjevanjem. Rastline smo sortirali na novo zrasle mlade poganjke in korenike. Očiščene površine smo prekrili nazaj z zastirko.

Eno ločeno rastišče smo poškopili z biodinamičnim pripravkom, na rezultate tega eksperimenta še čakamo.

Nekaj udeležencev je stolklo korenike, iz katerih smo pripravili barvilo.

Po koncu fizičnih aktivnosti smo iz vršičkov rastline skuhali dresnikov napitek, dresnikove palačinke z namazom iz skute in japonskega dresnika ter omleto z japonskim dresnikom.

Pokušanju jedi je sledila skupinska debata o odgovornosti do okolja in samoorganizaciji. Po debati smo iskali predloge trajnostnih načinov, kako nadaljevati aktivnosti v povezavi z japonskim dresnikom, kako lahko sodelujoči uporabijo pridobljeno znanje, kakšne so lahko skupinske pobude za nadaljevanje teh aktivnosti.

Finančno poročilo

Stroški po aktivnostih (v eur)		Dejanski stroški	Sofinancer		Predvideni stroški
			MOL	Umanotera	
1. Stroški nakupa delovnih pripomočkov		368,55	368,55		150,00
Merkur	cev za pisko bombo	13,90			
Bauhaus	vreče, folija za zastirko, vedra...	109,35			
E. Leclerc	hrana za izvedbo 1. okuševalnice	26,48			
Bauhaus	folija za zastirko	19,83			
Mercator	hrana za izvedbo 2. okuševalnice	11,39			
Petrol	plinska bomba	19,90			
Bauhaus	lesena plošča, plastična škatla... za izvedbo delavnice izdelave papirja	14,25			
Merkur	plinski gorilnik in cev za plinsko bombo	53,99			
Mumino d.o.o.	sita za izvedbo delavnice izdelave papirja	37,11			
Mavrica	natrijev hidroksid za izvedbo delavnice izdelave dresnikovega papirja	3,60			
Mercator	hrana za izvedbo 3. okuševalnice	23,37			
Hofer	hrana za izvedbo 3. okuševalnice	3,98			
Mumino d.o.o.	sito za izdelavo majic za označevanje vodiiteljev dogodka	24,70			
Mavrica	vrvica, lepilni trak	6,70			
2. Stroški odvoza in uničenja invazivnih rastlin		51,90	51,90		250,00
Kombicenter	najem kombija	36,60			
Petrol	bencin za kombi	3,74			
Koto d.o.o.	uničenje dresnika	11,56			
3. Stroški informiranja in ozaveščanja		259,83	259,83		400,00
Domovanje.com	nakup domene	9,75			
Megacop (Dušan Vehovar s.p.)	print plakatov in letakov	28,18			
Domovanje.com	gostovanje	11,88			
Rayher	fotokarton za informativne brošure	2,99			
Printam.si	print brošur, nalepk in predavanja	67,92			
Rayher adria	papir za brošure	24,10			
Printam.si	print letakov in brošur	39,38			
Tadej Turnšek	lektura brošure	30,00			
Rayher Adria	papir za brošure	8,24			
Rayher Adria	papir za brošure	22,60			
Printam.si	print brošur	14,79			
4. Plače in drugi stroški zaposlenih, vključenih v izvedbo projekta/aktivnosti: komuniciranje, administracija in poročanje		630,54	620,72	9,82	620,00
Gaja Breclj (maj 29 ur, junij 21 ur)		630,54	620,72	9,82	
5. Prostovoljno delo		2.850,00		2.850,00	1.350,00
Odstranjevanje rastlin (55 prostovoljskih pogodb po 5 ur)	275 ur	1.650,00		1.650,00	

Pomoč pri izvedbi in oblikovanju (prostovoljski pogodbi Gaja Mežnarič Osole in Katarina Dekleva)	200 ur	1.200,00		1.200,00	
6. Stroški zunanjih izvajalcev					
a) organizacija dela in koordiniranje prostovoljcev		699,00	699,00		580,00
Samozaposlena v kulturi, Leonora Jakovljevič	organizacija dela	135,00	135,00		
Samozaposlena v kulturi, Nuša Jelenec	organizacija dela in koordiniranje prostovoljcev	564,00	564,00		
b) strokovna priprava vsebin		100,00	100,00		100,00
e- Študentski servis, Anže Rogelj	priprava predavanja o japonskem dresniku	100,00	100,00		
c) vodenje delavnic in debate		750,00	750,00		750,00
Zavod Servis 8, Ana Bekš	vodenje delavnic in debate	250,00	250,00		
Samozaposlena v kulturi, Leonora Jakovljevič	vodenje delavnic	500,00	500,00		
d) grafično oblikovanje		600,00	600,00		600,00
Samozaposlena v kulturi, Nuša Jelenec	oblikovanje materiala za informiranje in ozaveščanje	600,00	600,00		
e) programiranje spletne strani		300,00	300,00		300,00
Aleš Ogorevc s.p.	priprava spletne strani za potrebe dogodka	300,00	300,00		
SKUPAJ		6.609,82	3.750,00	2.859,82	5.100,00

* Drugo prostovoljno delo: vrednosti urne postavke je 6 € na uro (41. člen Zakona o prostovoljstvu). Prostovoljno delo se je obračunavalo na podlagi evidentiranega dela. Umanotera je vpisana v Vpisnik prostovoljskih organizacij, s prostovoljci smo sklenili dogovor o organiziranem prostovoljskem delu, ki je opredeljen z Zakonom o prostovoljstvu.

Obrazložitev odstopanja od načrtovane strukture odhodkov:

Na dogodek je prišlo več ljudi kot predvideno, tako da smo imeli več stroškov pri točki 1., stroški nakupa delovnih pripomočkov. Sem spadajo prav tako stroški izvedbe delavnic uporabe japonskega dresnika, ki so zaradi večje udeležbe prav tako terjale višje stroške. Očistili smo tudi večjo površino kot predvideno, tako da smo potrebovali več folije za zastirko. Zaradi večje udeležbe je bilo tudi več dela s samo organizacijo dela in koordiniranjem prostovoljcev (točka 6a). Pri točki 2. - stroški odvoza in uničenja invazivnih rastlin - je prišlo do manjših stroškov kot predvideno, saj smo večji delež rastline uporabili za delavnice: kuhanje dresnikovih jedi, izdelava dresnikovega papirja, barvila in biodinamičnega pripravka. Pri točki 3. stroški informiranja in ozaveščanja je tudi prišlo do manjše porabe stroškov kot predvideno. Kot smo navedli v razpisni dokumentaciji, smo racionalno ravnali z uporabo materiala in barv in tako je prišlo do manjših stroškov. Prav tako smo večkrat uporabili enak material, enake letake in plakate smo delili za vse 3 dogodke. Navedeno odstopanje je bilo pred oddajo končnega poročila potrjeno s strani skrbnice pogodbe na MOL, Zale Stroj in Božič.

Prihodki	Znesek v EUR	Delež
Sofinanciranje MOL (pogodba)	3.750,00	56,73 %
Lastni materialni vložek: obračunano prostovoljno delo, Umanotera	2.859,82	43,27 %
SKUPAJ	6.609,82	100%

Povezave na medijske prispevke o projektu

Poročila ob 22h: <http://4d.rtvsllo.si/arhiv/porocila/174337670> (6:30)

Dnevnik: <https://www.dnevnik.si/1042713704/slovenija/japonski-dresnik-nadloga-v-naravi-posebnost-v-kuhinji>

Svet 24, 25.5.2015

Priloge

Priloga 1: Vabilo na Dresnikove igre

Priloga 2: Letak za Dresnikove igre

Priloga 3: Informativna brošura Dresnikov Zvezek

Priloga 4: Seznam udeležencev

Priloga 5: [Vabilo medijem](#)

Priloga 6: Pogodbe o prostovoljnem delu

Priloga 7: Novinarski prispevki

Priloga 8: Fotografski material iz dogodkov (CD)

Priloga 9: Računi in potrdila o plačilih